

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY ÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 3 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Tüzérharcok az Isonzo-vonalon és a flandriai fronton

Német repülők támadása London és más angol városok ellen
A németek sikeres előretörése a Maas keleti partján

Vezérkarunk jelentése

Budapest, szeptember 25. Hivatalos jelentés.

KELETI HARCTÉR.

Helyenkint előtéri harcok.

OLASZ HARCTÉR.

Az Isonzo mentén erősebb ellenséges tüzési és élénkebb repülőtevékenység.

DÉLKELETI HARCTÉR.

Albániában banda-csapatokkal sikeresen harcoltunk.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, szeptember 25. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Miután tüzési és élénkebb repülőtevékenység mellett helyi gyalogsági harcok folytak. Beaumonttól délre csapataink 400 méter szélességben árkokat foglaltak el a franciáktól, a melyeket több ellentámadással szemben megtartottunk. A Chaume-erdőben elkeseredett közelharcokra került a sor, amelyek nem változtattak a helyzeten. Beconvauxnál az ellenség vonalaiba indított előretörésiink teljes sikerrel járt. A harcban 350 franciát fogtunk el. Éjjel Mancourtban egy rohamcsoportunk betört az ellenséges állásokba és számos fogollyal tért vissza.

A német trónörökös hadcsoportja: Az Aisne mentén és a Champagneban átmenetileg fokozódó tüíz és felderítő ütközetek, amelyekből foglyokat és zsákmányt szállítottunk be. A Maas keleti partján a Vacheraville—Chaumont—Mancourt út között heves tüzési és élénkebb repülőtevékenység mellett helyi gyalogsági harcok folytak. Beaumonttól délre csapataink 400 méter szélességben árkokat foglaltak el a franciáktól, a melyeket több ellentámadással szemben megtartottunk. A Chaume-erdőben elkeseredett közelharcokra került a sor, amelyek nem változtattak a helyzeten. Beconvauxnál az ellenség vonalaiba indított előretörésiink teljes sikerrel járt. A harcban 350 franciát fogtunk el. Éjjel Mancourtban egy rohamcsoportunk betört az ellenséges állásokba és számos fogollyal tért vissza.

Este repülők megtámadták Angliát. — London szívében katonai építményekre és raktárakra, azonkívül Dowerre, Suthandre, Chatamre, Shernesre bombákat dobtak le. Tüzvészek jelezték a hatást. Repülők sértelesenül tértek vissza valamennyien. Dünkirchen ellen is bombatámadást intéztünk. Az ellenség 13 repülőgépet veszített. Schleich főhadnagy 22-ik és 23-ik. Wüsthof hadnagy 21-ik légi győzelmét aratta.

A keleti harctéren és a macedon arcvonalon nem volt nagyobb harci tevékenység.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A német esti jelentés

Berlin, szeptember 25. A Wolff-ügynökség jelenti szeptember 25-én este:

Flandriában változó erejű tüzési tevékenység. Helyi gyalogsági harcok az Ypern—Menin út mentén számunkra kedvezően végződtek.

A többi nyugati hadseregénél, keleten és Macedoniában lényeges események nem történtek.

A francia sajtó a németek előnyomulásáról

Genf, szeptember 25. A Temps írja: Nincsen már semmi remény arra, hogy az oroszok sikerrel védekezhetnének. — Az egész Duna-vonal elveszett és csak a zord téli idő állíthatja meg a németek előnyomulását.

Vilmos császár Romániában

Berlin, szeptember 25. (Wolff-ügynökség.) A császár 23-ikán megtekintette a slanici sóbányaműveket és a campinai olajmezőket. Itt meggyőződhetett arról, miként tette jóvá német szorgalom és kitartás az angol vezetés alatt 1916-ban véghezvitt pusztításokat, úgy, hogy ma már nagymennyiségű termék szállítható haza és a hadseregnek. Délután a császár Sinajába utazott.

Ujabb 23,000 tonna

Berlin, szeptember 25. A Wolff-ügynökség jelenti:

Buvarhajóink az Anglia körüli zárt területen ismét 23,000 brutto tonnát súlyosztettek el. Az elsúlyosztott hajók között van a Teerles fölfegyverzett angol gőzös (3112 tonna), mely részecet és parafát szállított, a Tarapata 2500 tonnás francia négyárbócos hajó salétrommal, valamint egy ismeretlen tartálygőzös, amelyre két torpedózúzó vigyázott.

A Tengerészeti Vezérkar főnöke.

Az oroszok új offenzívára készül a nyugati harctéren

Zürich, szeptember 25. Svájci lapok a francia határról jelentik, hogy napok óta jelentékeny csapatelőmozdulások vannak a francia—angol front mögött, amiből újabb nagyobb eseményekre következtetnek.

A finn partok védelme

Haparanda, szeptember 25. Az orosz hadügyminisztérium politikai osztályából kiszivárgott az a hír, hogy a kormány két kozák hadosztályt küldött a finn tengerpartra, mert Finnországban zürzavaros a helyzet és nem lehetetlen az sem, hogy a németek partraszállást kísérelnek meg. A munkás- és katonatanács központi végrehajtó bizottságának ülésén Axenszejen miniszter bejelentette, hogy a kormány biztos értesítéseket szerzett arra nézve, hogy a németek a finn tengerpart mentén hadműveletekre készülnek.

Az anarchia Oroszországban

Zürich, szeptember 25. Oroszország zürzavara tetőfokát érte el. Moszkva és Nisnij-Nowgorod között az összeköttetés megszakadt. A vasutakat a fellázadt katonaság szállította meg. Megszűnt az összeköttetés a hadügyminisztérium és a főhadiszállás között is.

Stockholm, szeptember 25. Az „Utro

<p>URANIA Szerda. Csütörtök szeptember 26—27. Joe Jenkins-sorozat első filmje A kételkedő férfi dramatikus dráma 4 részben Főszereplő: Prof. Leon Katus.</p>	<p>A boxhajók vigjáték 2 felvonásban. Előadás kezdete: 6 órától folytatódás: 8 óráig előadás 9 órakor.</p>	<p>APOLLO Szerda. Csütörtök szeptember 26—27. Nagy zenekar kísérettel Mi csókolt meg? vigjáték 4 felvonásban. Főszereplő: Hella Moja. Költővándorlás előadás dráma 2 felvonásban.</p>	<p>Agier terruészeti felvétel Költés kezdete 6 órától folytatódás: 8 óráig előadás 9 órakor. Előleges jelentés október 1. Möwe.</p>
--	---	--	--

Rossij" jelenti: Odesszában 40,000-nél több rab kiszabadult s garázdálkodott a városban. A hatóság hiába igyekezett megfékezni őket.

Oroszország békére kényszerül

Berlin, szeptember 25. A „Vossische Zeitung” közvetlen Londonból arról értesül, hogy francia kormánykörökből odaérkezett magánjelentések szerint a francia kormány el van készülve arra, hogy Oroszország rövid időn belül az ország helyzete folytán kénytelen lesz szövetségeseit általános békére szorítani, vagy egyedül békét kötni. Oroszország állapota reménytelenek a szövetségesekre nézve, akik már nem számíthatnak az oroszok segítségére.

A moszkvai munkástanács a kormány ellen

Stockholm, szeptember 25. A „Djen” jelenti: A moszkvai munkás- és katonatanács a hatalomnak a forradalmi demokratákra való átruházását követeli. Tiltakozik az ellen, hogy a felelőtlen ideiglenes kormányt továbbra is megtűrjék.

Csernow Kerenski ellen

Lugano, szeptember 25. A Radio-ügynökség jelenti Pétervárról: Csernow volt miniszter nem titkolja ama szándékát, hogy meg akarja bukztatni Kerenskit, amint a körülmények megengedik s olyan kormányt akar alakítani, amely a munkás- és katonatanácsból indul ki. Pétervárott döntő eseményeket várnak. Csernow folytatja vitáját Kerenskivel, aki nemsokára visszatér Mohilew-ből Pétervárra, hogy új kabinetjének listáját erőszakkal keresztülvigye.

Harc a köztársaság elnöki állásáért

Amsterdam, szeptember 25. Az orosz pártok közt heves harcok folynak a köztársaság elnöksége felett. Kerenskin kívül Csernow és Kornilow is pályáznak az elnökségre. — Anglia Kerenskit támogatja, mert tőle várja a hadsereg reorganizációját.

Merénylet a munkástanács ellen

Stockholm, szeptember 25. A *Birsevija Wiedomosti* jelenti: Kerenski a minisztertanácsban közölte, hogy a schüsselburgi lőporgyár munkásai negyven pul rendkívül erős robbanóanyagot szállítottak önhatalmúlag a pétervári Smolna-intézetbe, ahol jelenleg a pétervári munkás- és katonatanács ülésezik, mert a téli palotát javítják. A robbanóanyagot 248 ládában szállították Pétervárra. — A kormány erélyes házkutatást rendelt el, de csak 130 ládát találtak meg. Ez az eset nagyon nyugtalanítja a kormányt.

Hír a Putilow-művek pusztulásáról

Gené, szeptember 25. A *Temps* tudomást vesz arról az egyelőre ellenőrizhetetlen híresztelésről, hogy a Putilow-gyárak telepei óriási robbanás következtében elpusztultak és az épületek porrá égtek.

A demokrata konferenciát egy nappal elhalasztották

Pétervár, szeptember 25. A demokrata konferenciának 25-ikére kitűzött első ülését egy nappal elhalasztották, hogy az összes résztvevők megérkezessenek.

A kozákok mozgalma

Stockholm, szeptember 25. Nowocerkaskból jelentik, hogy a kozákok elhatározták,

hogy Kaledint visszahelyezik hivatalába, egyben felszólítják a kormányt, hogy cáfolja meg a Kaledin lázadásáról elterjedt híreket.

Az olasz szociálisták és a hadicélok

Gené, szeptember 25. Az olasz intervencionista pártok követelik, hogy a legközelebb összeülő kamarában közölje a kormány Olaszország hadicéljait.

Ujabb zendülések Olaszországban

Zürich, szeptember 25. Torinóban és Milanóban ismét forradalmi utcai zavargások voltak. E hó 18-án a legtöbb olasz munkásszervezetet föloszlatták.

A hercegprimás öszre várja a békét

Bécs, szeptember 25. A *Neue Freie Presse* jelenti: Csernoch János bíboros hercegprimás nyilatkozott a Madridban megjelenő *La Nación* tudósítója előtt:

— Életbevágó és legfontosabb célnak azt tartjuk, hogy a háborút mielőbb be lehessen fejezni és becsületes békét kössünk, amely a monarchia területi épségét biztosítsa. Feltétlenül bizom benne, hogy a pápa békejavaslatának meglesz a sikere, ha nem is most rögtön, de rövid időn belül. Többé nem tagadható, hogy a jegyzék minden hadviselő államban és minden népre jó hatást gyakorolt. — Wilson álláspontja sem tekinthető feltétlenül elutasítónak, mint ahogy ő feltüntetni akarja. Az amerikai Unió elnökének állásfoglalásából kiérezhető, hogy a pápa jegyzékében kifejezett alapelveteket ő is alkalmasaknak véli a béketárgyalások megindítására, de természetesen el kell tekintenünk attól az önhitt hangtól, amelyet Wilson a német császárral szemben használ. Én hiszem azt, hogy a borzasztó népdöklés még a tél beállta előtt véget fog érni. A pápa békejegyzékétől a béketárgyalások mielőbb való megindítását remélem.

A kancellár nyilatkozata előtt

Berlin, szeptember 25. — A „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” arról értesül, hogy a kancellár csütörtökön a főbizottság ülésén fel fog szólalni.

Orosz kormánycáfolat a béketárgyalásokról

Pétervár, szeptember 25. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: A külügyminisztérium közli: Bizonyos külföldi lapokban hírek jelentek meg a béketárgyalásokról. Ezek a hírek alaptalanok. Alaptalanok azok a hírek is, amelyek szerint az entente a tartós béke érdekében Bernbe konferenciát hívott össze. Ezzel a konferenciával sem az orosz kormánynak, sem a szövetségeseeknek semmi összeköttetésük nincsen.

A nagynémetek várják a német-angol tárgyalások megkezdését

Bécs, szeptember 25. A *Neue Freie Presse* jelenti Berlinből: A *Deutsche Tageszeitung*, a nagynémetek e tekintélyes lapja, Münchenből kelteve, a következő nagyfontosságú hírt közli: A koronatanács elvileg úgy döntött, hogy ha a béke csak úgy lehetséges, hogy Belgiumot vissza kell szolgáltatni, semmi sem áll útjában egy olyan elvi kijelentésnek, hogy a német birodalom lemond Belgiumról. Az általános vélemény az, hogy néhány héten belül megindulhatnak a hivatalos béketárgyalások Angliával.

Azok a német képviselők és a kormány azon tagjai, akik nemzeti alapon állanak, a

kulisszák mögött történő eseményekből ítélve, nem bíznak a birodalmi kancellárban. Meg vannak győződve róla, hogy Kopenhágában egyelőre nem kötelezően előkészítő tanácskozások folynak, hogy meg lehessen kezdeni a béketárgyalásokat Angliával és tudják azt is, hogy Michaelis Liviániát, Kurlandot és Livlandot nem akarja a birodalomba bekebelezni, hanem független államokat kíván belőlük alakítani.

Válaszjegyzékünk hatása a Vatikánra

Lugano, szeptember 25. A központi hatalmak válaszjegyzékai — mint az *Osservatore Romano* közli — teljes mértékben kielégítik a szentszéket. A pápa véleménye szerint nincs akadálya annak, hogy a hadviselő felek most már eszmecsere kezdjenek a békéről s az alap meglévén, a részletkérdéseket megbeszéljék. A pápa békejavaslatának nem volt egyéb célja, mint megjelölni a főbb irányelveket és módot adni arra, hogy a hadviselő államok képviselői összeülhessenek, ami most megtörténhetik.

Lugano, szeptember 25. Vatikáni körökben azt hiszik, hogy a pápához intézett német, valamint magyar és osztrák jegyzéket még ki fogják egészíteni, különösen a politikai és területi vitás kérdésekre vonatkozóan. A kiegészítés vagy a birodalmi kancellár legközelebbi beszédében, vagy pedig a diplomáciai eszmecsere folytatásával fog megtörténni. Azzal, hogy a központi hatalmak hozzájárultak a pápa ajánlatához, egyszersmind megremtették az alapot a tárgyalások folytatásának lehetőségére.

A tengeri felhasználása és forgalombahozatala

Tengeri vásárlási igazolványok kiadása

A városi tanács a tengeritermés zár alá vételéről, igénybevételeiről, a tengeri forgalombahozataláról és felhasználásáról szóló kormányrendelet végrehajtásáról hirdetményt boesátott ki, melyből a közönséget érdeklő legfontosabb rendelkezések ezek:

Minden termelőnek az egész 1917. évi tengeritermése zár alá helyeztetett. Terméséből gazdasági szükséglet címén a cselédeknek szerződés szerinti kijáró konvenciót, a részes művelőket megillető részt, vetőmagot lehet visszatartani, továbbá az állatállomány szükségletét a következők szerint: Igáslovak részére 5 mm. tengerit, nehéz testi munkát végző lovak részére 7 mm., igás ökrök részére darabonként 2 mm., tehenészetek számára darabonként 7 mm.-át de csak azok részére, amelyek tejterméke szerződéssel közfogyasztásra van lekötve. Sertésállomány eltartására és pedig tenyészkoca részére, amennyiben árpával az állattartó nem rendelkezik, szaporulattal együtt 1 mm. tengeri oldható fel, illetve vásárolható. A termelő a háztartása keretében az egész év folyamán ellátást élvező személyek közül minden 5 személy után 1 darab sertést, a gazdaságában természetben kiszolgáltató szalonmanennyiség minden 70 kilogramja után 1 sertést, az időszak munkások részére a gazdaságban minden 50 hold területe után 100 holdig 1 darab sertést, 100 holdon túl minden 100 hold után további 1 sertést hízalhat. Feloldható tengeri sertésenként az 5 mm.-át meg nem haladhatja. Az oly termelő azonban, akinek árpatermése is volt és hízónként árpából 2 mm.-át visszatartott vagy vásárolt, a hízók részére egyenként csak 3 mm.-át tarthat vissza. Süldő sertések részére fél métermázsá tengeri oldható fel, illetve vásárolható.

A nem termelők csakis vásárlási igazolvánnyal vásárolhatnak tengerit a termelőtől.

Minden termelő köteles a birtokában őrzetben levő tengerikészletet a tengeri letérése után azonnal bejelenteni. A bejelentéseket szeptember 27-től kezdve a városi lisztirodánál kell megtenni.

Aki maga nem termelő, vagy akinek a gazdasági szükségletét saját termése nem fedezi, jogosítva van a lakása szerint illetékes lisztiroda által részére kiállított vásárlási igazolvány alapján saját házi és gazdasági szükségletére tengerit az egész ország területén az igénybevétel megkezdéséig, de legkésőbb október 31-ig a termelőtől vásárolni. A vásárlási igazolványokat az illetékes lisztiroda szeptember 27-től kezdve adja ki. Aki maga nem termelő, a tengerit csupán lóra, továbbá sertés és baromfi hizlalására szerezheti be. A nem termelő állattartó a családtagok létszámához képest és pedig 5 családtag után 1 darab, 5 családtagon felül 2 darab sertés, vagy 10, illetve 20 darab liba részére vásárolhat tengerit.

Ha a sertéshizlalásra a nem termelő állattartó árpa vásárlásra igazolványt nem kapott, vagy az igazolványt, miután árpát beszerezni nem tudott, visszaadta, 1 darab hizóra 4 mm, tengerit 10 darab libára pedig 150 kgr. tengerit vásárolhat. Ha a nem termelő állattartó árpával rendelkezik, úgy az esetben egy hizóra 200 kgr., 10 libára 10 kgr. tengerit vásárolhat. Nem termelő állattartó tehát lóra 5, illetve 7 mm, tengerit, hizlalásra pedig legfeljebb 2 serésre 8 mm., vagy husz libára 30 kgr. tengeri beszerzésére kaphat vásárlási igazolványt. Tengerit ipari célokra vásárolni tilos.

Tengerit öröltetni bármely malomvállalatnál csak a lisztiroda által kiadandó őrlési tanúsítvánnyal lehet.

Színház és művészet

MŰSOR:

SZERDA: Sztambul rózsája.
CSÜTÖRTÖK: Sztambul rózsája.
PÉNTEK: Sztambul rózsája.
SZOMBAT: Sztambul rózsája.
VASÁRNAP: Délután: Három a kislány.
VASÁRNAP: Este: Sztambul rózsája.

A Sztambul rózsája minden este. (A színházi iroda jelentése.) Napról-napra zsufolt nézőtér gyönyörködik Fall Leó operettjében, a Sztambul rózsájában, amely népszerűség tekintetében máris utólrta a híres Fall-operettet, az Elvált asszonyt. A melodiákban gazdag Sztambul rózsájának a szövege is olyan érdeklődést keltő, kedves és vonzó, hogy akárhányszor megnézheti az ember: sohasem fogja unalmasnak találni, ami operettként nagyon ritka eset. Emellett a debreceni színház vezetősége más módon is gondoskodott arról, hogy a nem csökkenő érdeklődést újszerűségekkel elégítse ki. Az új szereposztás, amelyben e héten minden este kerül előadásra a Sztambul rózsája, csak megkésztette azt az óriási érdeklődést, amelyet már az első heti kiváló szereposztás kivívott. Babits Vilma szinte tiündököl Kondzsa szerepében, Káldor Dezsőnek Ahmed bey szerepében van fényes sikere, míg Seregh Mariska a pajkos Midili szerepében veszi ki részét abból a sok ünneplésből, amely minden este kijut a szereplőknek ebben a bájos operettben.

Öfensége kalapja. (A színházi iroda jelentése.) A Csokonai-színház legközelebbi újdonsága Ujhelyi Nándor nagysikerű vígjátéke, Öfensége kalapja lesz, amelyből már szorgalmasan folynak a próbák.

Bérietkiváltás. A tegnapi nap folyamán bérietüket kiváltották: Hevessy Gyula, Szikszay Gyula, Békés Lajos, Merkl Ferenc, Fischer Etel, Jeney Miklós, Gyarmathy István, Kaszanyitzky Andor, Hajnal Samu, Horváth Györgyné, Riedl Rajmund, dr. Balkányi Miklós, Ritz Géza, dr. Szabó László, Kondor Zsigmond, Géressy Kálmán, Szabó Kálmán, Rosenberg József, dr. Hutiray József, özv. Joób Istvánné, Tóth Imre, Bruckner Ernő dr., Mandel Lipót, Nagy Ferenc,

Than Gyula. Ezúttal ismételtlen figyelmeztetnek a ötrszbérlok, hogy jogaik csütörtök délig tartatnak fönn.

Hella Moja a „Ki csókol meg?” című 4 felvonásos vígjátékban fogja megkacagtatni ma az Apollo publikumát. A kilenc óras előadás nagy zenekarkiséréttel.

Leginzgalmasabb detektív történet az Urániában. A Joe Jenkins-sorozat első filmje, A kételkedő férfi négy felvonásban. Joe Jenkins szerepét Prof. Leon Rains játssza, a Kismet főszereplője.

Möwe. A grói Dohna parancsnoksága alatt kifutott német segédcirkálóknak utja az oceánon és az általa végzett elsüllyesztések. Bemutatja október elsején az Apollo.

A politika eseményei

A választójogi törvény tervezete

Budapesti tudósítónk jelenti: **Vázsonyi** Vilmos választójogi miniszternek a választójogi törvényen végzett munkálatai nagyon előrehaladtak. A javaslatot legközelebb a minisztertanács elé terjeszti.

Wekerle a királynál

Bécsből táviratozzák: **Wekerle** Sándor miniszterelnök ma reggel a király tartózkodási helyére utazott és a délelőtti folyamán kihallgatáson jelent meg a királynál.

Serényi Béla gróf kereskedelemügyi és **Mezőssy Béla** földművelésügyi miniszter ma reggel Bécsből visszaérkezett Budapestre.

A hazaáruló cseh képviselők a Reichsrat ülésén

Bécsből táviratozzák: Ma mutatkozott be a Reichsrathban **Seidler** dr. és kormánya. — Seidler kifejtette szociálpolitikai és gazdasági programját. **Az ülésen résztvettek a kegyelmet nyert cseh képviselők,** köztük **Klofác** is és **Burival**, akinek mandátuma lejárt és így nem lett volna szabad az üléssterembe bejönnie. Az elnök több ízben felszólította, hogy távozzék, de Burival nem távozott el, mire az elnök az ülést felüggesztette. A pártelnökök konferenciája a mentelmi bizottság elé való utasítást javasolt, mire Burival, a csehek által ünnepeletve, kivonult a teremből.

HIREK

Tisztek is kapnak vitézségi érmeket.

Bécsből táviratozzák: A király elrendelte, hogy az arany és első osztályu ezüst vitézségi érmek különös személyes vitézségért a tisztek is megszerezhetik. Az adományozás jogát a király fentartotta magának.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága **Vargha Elemér** dr. tb. főjegyző elnöklété alatt ülést tartott, amelyen a legközelebbi közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalták. A bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy az átvonuló tisztek átvonulási szálláspénzét a szállókra vonatkozólag emeljék föl. Javasolja, hogy a fedett lovarda tetőzetének javítására 15,107 korona, az óvodák és iskolák javítására 18,000 korona póthitelt szavazzon meg a közgyűlés. A városi nyomdára vonatkozólag a tiszántuli református egyházkerülettel kötött társasági szerződés részleteinek és az ügy minden részének ismertetése és felderítése végett egy bizottságot küldött ki, amelynek tagjai lettek **János Zoltán,** **Juhász Ignác,** **Szántó Sámuel** és **Kondor Kálmán** főszámvevő. Tudomástételre ajánlja a bizottság a közgyűlésnek a Zita-alapítványra vonatkozó alapító levelet. Javasolja, hogy az ipariskolai óraadó tanárok díja fölemeltesék, végül javasolja, hogy

a közgyűlés hasonló szellemű fölirattal támogatassa Budapest fővárosi főkiratát, amelyben kéri a kormánytól, hogy a házbéradó engedje át a városoknak és a községeknek.

Megint gázolt a villamos. A baromvásártéri villamoskocsi ma délelőtt a Hatvan-utcai kitérő közelében elütötte **Leitner Tibor** 3 éves kis fiút, aki két társával együtt a villamoskocsi előtt akart átszaladni a síneken. Két társa át is jutott, de őt a kocsi elütötte s bár a kocsi vezető fékezett, a „mentő”-deszka összezúzta a fejét. A rendőrség részéről **Tiszay Zoltán** rendőrfogalmazó, a kir. ügyészség részéről **Mező Sándor** kir. ügyész jelentek meg a helyszínén és tartottak vizsgálatot a halálos baleset ügyében. Az eljárás folyik annak megállapítása végett, hogy kit terhel a felelősség.

A zöldségárak megállapítása. A hivatalos lap mai száma közli a zöldség, főzélék és gyümölcs árának október 1-től 15-ig terjedő időre érvényes megállapítását, amely szerint az árak a következők (a termény megnevezése után következő első összeg a termelőnél 100 kilónként megállapított ár koronákban, a második összeg a nagykereskedőnél megállapított 10 kilónkénti ár koronákban, a harmadik összeg a fogyasztók részére a kiskereskedőnél kilónként megállapított ár fillérekben):

Tök (főző) 40, 50, 60; (sütő) 30, 40, 50; káposzta 40, 50, 60; kelkáposzta 56, 70, 80; zöldbab és viaszbab 100, 130, 144; kalaráb, szokásos levéllel 80, 98, 108; paradicsom 40, 54, 64; ugorka, salátának 16, 24, 30; kovászosnak 28, 36, 30; ecetbe 40, 50, 55; asztali tengeri 100 darab 14, 17, 20; zöldbabrika, apró, 100 darab 1, 2, 3; zöldbabrika, tölteni való 100 darab 2, 4, 6; emberi étkezésre szánt fehér-, tarló-, kerék (kerék) répa 40, 60, 60; sárgarépa, petrezselyem és psztinák, még pedig: a) zöldje (levél) nélkül 80, 98, 108; b) szokás szerinti kevés levéllel 70, 86, 96; céklarépa 70, 80, 95; zeller, gumós 80, 98, 110; vöröskáposzta 50, 60, 70; megmarad vöröshagyma 1917. évi október hó 31-ig Makói és Erfurti fajta 92, 112, 126; egyébfajta vöröshagyma ugyancsak október hó 31-ig 80, 105, 120; megmarad dughagyma november 15-ig 200, 240, 280; fokhagyma 200, 234, 260; I. rendű válogatott csemege fajalma 150, 200, 240; I. rendű alma (mely az előző minőségbe nem sorolható) 100, 130, 145; II. rendű alma 80, 100, 116; rázott alma 50, 60, 70; hullott alma 30, 36, 42; friss szilva étkezési célokra 46, 66, 76; I. rendű körte 150, 180, 200; II. rendű körte 120, 150, 165; hullott körte 40, 50, 60; ringló 100, 135, 160; sárga dinnye 50, 70, 84; közönséges sárgadinnye 26, 34, 42; görög fajdinnye 44, 56, 68; közönséges görög dinnye 26, 34, 42; őszibarack I. 200, 250, 300; őszibarack II. 150, 200, 250; őszibarack III. 80, 100, 120; dió 300, 360, 400; mogyoró (belföldi, héjjal) 200, 250, 300; szőlő 260, 300, 320, gesztenye 120, 150, 170.

Katonai kitüntetés. A király **Hedrich Rezső** 39. gyalogezredbeli őrnagynak a vaszkorona-rend 3. osztályát a hadiékítménnyel és kardokkal adományozta.

Tilos az állomásokon gyümölcs és víz árusítása. A kereskedelemügyi miniszter a belügyminiszterrel együtt felhívta a vasúti állomásfőnököket és az illetékes közigazgatási hatóságokat, hogy tiltsák ki az állomásokról a vizet árusító asszonyokat és gyermekeket, mert az eddigi adatok szerint a gyakori hastífusz- és vérhasmegbetegedések az ilyen ellenőrizhetetlenül forgalomba kerülő víz és gyümölcs élvezéséről származnak. Az állomásfőnökök kötelesek gondoskodni arról, hogy a pályaudvarok területén eladásra kerülő mindennemű élelmiszer szigorúan ellenőrizték és a romlott, egészségellen élelmiszerek árusítását megakadályozzák.

Koszorúmegváltás. **Weszter István** ur elhunytá alkalmából a **Weszprém- és Csanak-család** 100 koronát juttatott hozzám a hadiárványok javára. Fogadják a nemesszivi adományozók ezuton halás köszönetemet. **Márk Endre** udvari tanácsos polgármester.

— **A Kossuth-utcai gyilkosság.** Veress Lajos siketnema-intézeti tanárnak meggyilkolása ügyében a rendőrség a legerélyesebben folytatja a nyomozást s minden intézkedést megtett, hogy a gyilkos kézrekerüljön. A nyomozás eddig újabb adatokat nem derített ki, csupán egyes újabb tanuvalomások megerősítik az eddig ismert adatokat.

— **Az ellátatlan lovak takarmánya.** A városi tanács közli, hogy a földmivvelésügyi miniszter értesítése szerint a város területén levő ellátatlan lovak részére takarmány (zab, cukorszörp stb.) fog rendelkezésre bocsáttatni. Felhívja ezért a városi tanács azokat, akiknek lovai sem saját termésű, sem vásárolt takarmánnyal ellátva nincsenek, hogy a f. évi szeptember 25—30-ig a városgazdai hivatalnál jelentkezzenek.

— **A király tokaj-hegyaljai szőlői.** Bécsből jelentik, hogy Renglovics József cs. és kir. kormánytanácsos, a bécsi udvari épület pincészetének főnöke, ma leutazott Tokajra, hogy ott az idej rendkívül kedvezőnek mutatkozó szüret tárgyában a helyszínen intézkedjék. Az 1915. és 16-iki évekből az ottani pincékben még 1500 hektoliter bor van elpincézve és most ezen készletet elszállítják a bécsi Burg pincéibe, míg a készletek nagyobb részét Németországba, Bulgáriába és Oroszországba szállították. A megmaradt és most Bécsbe szállítandó asszurok több millió korona értéket képviselnek és az átszállításnál az udvari pincék saját személyzete felügyel.

— **Kinevezés az egyetemen.** A debreceni m. kir. tudományegyetem rektora Kátóna Margit egyetemi napidijast rektori hivatali kezelőnévé nevezte ki.

— **A dohányinség.** Valóságos kalamitássá nőtte ki már magát a dohányinség, amelyen egyes élelmes üzerek úgy igyekeznek segíteni, hogy német cigarettákat importálnak. Ez igen jövedelmező üzlet, mert az importőr a cigarettákat Németországban 3 pfennigjével kapja, itt pedig 15—20 pfennigjével adja el a dohány után sóvárgó közönségnek. Ezek a német cigaretták azonban a legtöbbször silányok és a legjobbak még azok, amelyek Münchenben — magyar dohányból készülnek, tehát az itteni dohánygyárak révén jóval olcsóbban volnának kaphatók. Ha már idegen dohányra szorulunk, a legközelebbi beszerzési források ma Bulgáriában vannak. Ebben az országban a dohánytermelés a Balkán-háborúig szerény kezetek között mozgott, úgy, hogy 1905-től 1912-ig az évi termés értéke 1.5 és 2.0 millió leva közt ingadozott. A Balkán-háborúban Bulgária macedon dohányvidéknek egy értékes részét, Xanthi környékét szerte meg, a világháború alatt pedig megszállotta a nevezett dohányvidék más jelentős részeit, nevezetesen Cavalla és Drama vidékét. Maga Cavalla már 1912. előtt évente mintegy 80 millió frank értékű dohányt exportált. A mai dohányárak mellett Cavalla, Drama és Xanthi dohánytermése, illetve dohányexportja mintegy 500 millió frank értéket képviselt, majd négyszer annyit, mint Bulgáriának 1912. évi összes áruexportja.

— **Az osztrák kormány rendelete a fényűző ruházatkodás ellen.** Bécsből jelentik: A hivatalos Wiener Zeitung mai számában a kereskedelmi miniszter rendeletét közli, amely gátat vet a pazarló ruházatkodásnak. — Nem hozza be a tervezett ruhajegyeket, hanem oly módon korlátozza a szabad kereskedelmet fehérneműekben és felső ruhákban, hogy ezentúl a létesítendő ruházatkodási hivatalok igazolójegye kell a ruha- és fehérnemű vásárlásához. A rendelet szerint ha valaki egy rend ruhát, felöltőt, kabátot vagy fehérneműt akar venni, tartozik az illetékes hivatalban igazolni, hogy feltétlenül szüksége van rá, a hatóság esetleg elrendelheti a hivatalos szemlét, de ettől mentesítheti magát a vásárló, ha a ruházatkodási hivatalban az igazolójegy

fejében ingyen, vagy megfelelő áron átenged a szegényebb néposztály ellátásának céljára egy ugyanolyan, de viselt ruhadarabot, vagy ugyanannyi viselt fehérneműt. Mától fogva csak hatósági igazolójeggyel lehet vásárolni kész öltözetet, felöltőt vagy fehérneműt, illetőleg az ezeknek készítéséhez való kötött-, szövött-, vagy fonottárut, zsebkendőt, harisnyát, lábbelit, sőt a zsidóruhásoknál is viselt, még hasznavehető ruhaneműket.

1995/1917.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Debrecen szab. kir. város a városi erdőekben történő fakitermelésnél foglalkoztatandó katonai munkások, hadifoglyok és ezek örlegénységének a folyó év őszétől az 1918. év tavaszáig leendő élelmezésére zárt ajánlati versenyárgyalást hirdet. Az élelmezendő személyek létszáma 200—1000 között fog hullámszani esetleg még emelkedni fog.

Az ajánlati ár fejenkénti és naponkénti egységárral 200—300; 300—400; 400—600; 600—800; 800—1000; főnyi létszámra adandó, vagyis az élelmezendő személyek számához mérten e határok között különböző egységár adható. A vállalkozó keresete minden napról annyi személy után fizetettik, amennyi tényleg élelmezett, s az illető létszámra adott egységár szerint. Az élelmezésre jövő és az abból távozó személyek létszámáról, a város két nappal előre értesíti a vállalkozót.

Ugy az arról szóló kimutatás, hogy naponként és személyenként miféle ételneműek és milyen mennyiségben szolgáltatandók ki, mint a vállalati feltételek is a városi főjegyzői hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Ajánlattevők tartoznak ajánlataikban kijelenteni, hogy úgy a kiszolgáltatandó ételneműekről készített kimutatást, mint a vállalati feltételeket ismerik és azokat magukra kötelezőnek elfogadják.

Bánatpénzül a városi házipénztárnál 1500 korona teendő le készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírban.

Az ajánlatok zárt borítékban a borítékon: »Ajánlat a városi erdei fakitermelésnél foglalkoztatott katonai munkások örlegénység és hadifoglyok élelmezésére« jelzéssel **1917 október 2-ik napjának d. e. 10 órájáig** a polgármesteri hivatalban adandók be, s azok ugyanazon napon d. e. 11 órakor bontatnak fel a városháza kis tanácstermében. Az ajánlatok felett a városi Tanács a felbontástól számított 8 napon belül dönt, melynek eredményéről a vállalkozók írásban értesítetnek, szóbeli uton pedig az ülés utáni délután folyamán a városi főjegyzőtől tájékozást szerezhetnek. Az élelmezés f. évi október hó 15-én megkezdendő.

Elkészve érkező, vagy táviratilag tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Utóajánlatok nem fogadtatnak el, az ajánlathoz a bánatpénz letételéről kapott letéti jegyet csatolni kell.

Debrecen, 1917. évi szept. hó 24.

A városi Tanács.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása tíz szőig egy korona. Minden további szó tíz fillér. A vasárnapi szám részére feladott legkisebb apró hirdetés tíz szőig egy korona husz fillér. Minden további szó tízenkét fillér.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban vesznek. — Meghívásra házhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Széchenyi-utca 19. szám.

Megbízható helyes, jó írásu kisasszony „A Hírlap” kiadóhivatalába felvétetik.

Kifutó fiú

— 14 éven felüli — havifizetéssel felvétetik Ferenc József-ut 49., I. em.

Munkásember állandó munkára azonnal felvétetik a kiadóhivatalunkban.

Menikár vibrációs széprétegápolás, orvosiápolás, hajfestés, hajpótlások a legmodernebb kivitelben. Erőse József, főúti közvilágítás, József kir. herceg-utca 8. sz., a Katona Otthon mellett.

Piszmá hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. é. közönség pártolását, hogy családját a háború tartama alatt fenntartsa. Kécses-utca 37. Nyíróné.

Kotrógépen szerelt íssapmentes homokot és kavicsot szállítok waggonszámra, 100 méter mázsánként 70 koronájával.

Kupferstein Dániel, Miskolcz.

Nyomdai leányok

felvétetnek a kiadóhivatalban.

Tábla szállót

waggonszámra és postacsomagokban napi árban szállít Buchwald Ede, Nákófalva.

Ócska ólmet vesz a kiadóhivatal.

Női alkalmazás

a debreczeni cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokságnál. **Díjazás 180-tól 300 koronáig.**

Köveletmény: némi irodai jártasság, a magyar nyelvről szóban és írásban teljesen, a német nyelvről pedig a katonai szolgálatnak megfelelően való bírása.

Pályázók jelentkezhetnek minden délelőtt a debreczeni hadkiegészítő parancsnokságnál (Károly Ferenc József lakányában).

Cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság, Debreczen.